سوگ ستاره سامرا

رضا چگینی

بسم الله الرحمن الرحیم

سوگ ستاره سامرا

نویسنده:

رضا چگینی

ناشر چاپی:

مجهول (بی جا ، بی نا)

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

سوگ ستاره سامرا

مشخصات کتاب

رضا چگینی

مقدمه

ولادت باسعادت آن حضرت در مدینه طیبه در روز هشتم ربیع الثانی سال دویست و سی و دوم هجری واقع شد. اسم شریف آن حضرت حسن و کنیه ایشان ابومحمد و مشهورترین القاب آن حضرت زکی، هادی، تقی، خالص، مرضی و عسکری است. چون آن حضرت در محله عسکر در شهر سامرا که او و پدرش امام هادی (ع) در آن ساکن بودند به همین سبب عسکری نامیده شد. مادر بزرگوار آن حضرت حدیث نام داشت. آن بانوی گرامی در نهایت پاکدامنی و تقوی بود. در فضیلت آن حضرت همین بس که بعد از شهادت امام حسن عسکری (ع) پناهگاه شیعیان و دادرس آنان بوده است.

دوران امامت امام حسن عسکری

امام حسن عسکری (ع) پس از شهادت امام هادی (ع) در سال دویست و پنجاه و چهار هجری به امامت رسید و منصب الهی امامت به ایشان محول گردید. امام حسن عسکری (ع) بیست و دو ساله بودند که عهده دار مقام امامت شدند. امام حسن عسکری (ع) مانند پدر بزرگوارش به ناچار و اجبار دستگاه حکومت در سامرا اقامت نمود. دوران امامت ایشان یکسال با خلافت معتز و یکسال با خلافت مهتدی و چهارسال با خلافت معتمد عباسی مصادف بود و آنان نسبت به امام (ع) همان سیاستی را اعمال می کردند که متوکل و دیگران نسبت به امام هادی (ع) اعمال کردند یعنی در پوشش تکریم و احترام و ظاهرسازی، زمینه های لازم را برای به شهادت رسانیدن امام فراهم می کردند. چنانکه مأمون، امام هشتم را به شهادت رسانید و معتصم امام جواد و متوکل امام هادی (ع) را تحت نظر و مراقبت داشت و در نهایت در زمان معتز

خلیفه عباسی امام هادی (ع) به شهادت رسید. شخصیت امام حسن عسکری علیه السلام به عنوان امام شیعیان در آن شرایط سخت و خفقان آ لود و زیر نظر ماموران و جاسوسان حکومتی چنان بود که حتی مدح و ثنای دشمنان را نسبت به رفتار و گفتار امام بر می انگیخت. چنانکه احمدبن عبدالله خاقان که متصدی مالیات و اموال حکومتی بود با اهل بیت علیهم السلام دشمنی داشت در یکی از روزها که در مجلس وی صحبت علویان پیش آمد گفت: من در میان علویان مانند حسن بن علی بن محمد بن الرضا (امام حسن عسکری) کسی را مشاهده نکردم حسن بن علی در عفت و کرم و عقل و فضیلت در میان خاندانش و همچنین بنی هاشم، مانند ندارد. بنی هاشم او را با اینکه سن وی کم است بر افراد مسن خود فضیلت می دهند و در مجالس و محافل خود او را بر همگان مقدم می دارند و همچنین است حال او نزد امرا و فرماندهان و شخصیت های برجسته و عموم طبقات مردم. بیم و وحشت حکومت از شخصیت معنوی و الهی امام حسن عسکری (ع) و اعمال شیوه نظارت و مراقبت شدید مأموران حکومتی نسبت به امام (ع) چنان بود که بارها حضرت را نزد شرورترین افراد زندانی نمودند. چنانکه محمدبن اسماعیل می گوید: هنگامی که ابومحمد (امام حسن عسکری (ع) در زندان صالح بن وصیف بود گروهی از عباسیان نزد او آمدند و او را وادار کردند تا بر آن حضرت سختگیری کند. صالح گفت: من با او چه کار کنم دو نفر را که از بدترین مردم بودند بر وی گماشتم ولیکن آنان اکنون از عبادت کنندگان

شده اند و همواره به نماز و عبادت اشتغال دارند پس از آن دستور داد که آن دو نفر را حاضر کنند. صالح به آنان گفت: وای بر شما، این مرد با شما چه گفت که این طور تغییر حال پیدا کردید؟ گفتند: درباره ی مردی که شب ها نماز می خواند و روزها روزه می گیرد چه بگوییم! وی با کسی سخن نمی گوید و جز عبادت به چیز دیگری خود را مشغول نمی سازد. ما هرگاه به وی نگاه می کنیم شانه های ما می لرزد و حال ما تغییر می کند هنگامی که عباسیان این مطلب را شنیدند مأیوسانه برگشتند.

ویژگی های اخلاقی امام حسن عسکری

امام حسن عسکری (ع) مردی با وقار و مفسری بی مانند، برای قرآن بود و پیوسته بیش از صد نفر از دانشمندان معروف در مجلسش حضور داشتند. در مدت شانزده سال که حضرت در عراق اقامت داشت و از شام تا مدینه بویژه ایران در نفوذ او بود. نفوذ علمی و معنوی امام، آن قدر پیش رفت که دربار معتز خلیفه عباسی را فرا گرفت و همه دانشمندانی که در دستگاه او به کار اشتغال داشتند شیفته ی امام گشته بودند. وقتی امام سفری به ایران کرد و از قم و ری عبور نمود و به لواسان وارد شد، شیفتگان مکتب اهل بیت، اطرافش را گرفتند و برایش ابراز احساسات کردند. حضرت در لواسان برای مردم سخن گفت و دستور داد که مسجد بسازند و آنجا را پایگاه خود قرار دهند. این دستور امام، آنچنان اثر بخشید که مردم مشغول ساختن چند مسجد شدند. یکی از درباریان دستگاه عباسی به نام احمد بن خاقان که از دشمنان خاندان پیغمبر بود روزی گفت من در

سامرا کسی را از خاندان بنی هاشم مانند امام حسن عسکری در نجابت و بزرگی و فضیلت ندیده ام اگر خلافت از خاندان عباسی بیرون رود هیچ کس جز حسن عسکری لایق و سزاوار آن نخواهد بود. آن گاه گفت: من روزی خدمت پدرم بود با اینکه او از دشمنان خاندان پیغمبر بود وقتی حسن عسکری بر او وارد شد از جا برخاست دستش را بوسید و او را بر جای خود نشانید و مانند یک شاگرد در برابر استاد نشست و به سخنانش گوش داد. ابویوسف درباره ی سخاوت و بخشش امام می گوید: "من از نظر زندگی گرفتار شدم و نمی توانستم به فرزندان خود برسم، همه گرسنه بودیم و افسرده، بارها به دربار عباسیان رفتم تا از آنها که با من خویشی داشتند کمکی بگیرم ولی آنان آن قدر مست زندگی بودند که به دردهای دلم گوش نمی دادند. روزی به خدمت امام حسن عسکری رفتم و گرفتاریم را برایش گفتم حضرت چهارصد دینار داشت و همه را به من داد و فرمود: برو و خانواده ات را از پریشانی نجات بخش. " روزی حضرت دویست هزار دینار برای علی بن جعفر فرستاد تا بین یاران مستمند و فقیرش تقسیم کند حضرت از شش سال امامتش سه سال در زندان بود ولی با همه مشکلات و ناراحتی ها با خوشرویی با مردم برخورد می کرد. با اینکه کثیف ترین و ناپاکترین مأموران را در زندان بر او گماشته بودند تا آ زارش دهند ولی آنها آن چنان شیفته ی زهد و عبادتش شدند که وقتی سرپرست زندان از ایشان ایراد گرفت که شنیده ام با امام خوشرفتاری می کنید گفتند: "او یک انسان است، انسانی که همیشه

بـا خـدای خود راز و نیاز دارد، روزها روزه دار و شب ها به عبادت مشـغول است هروقت به ما نگاه می کنـد بـدنمان می لرزد چگونه می خواهیـد به چنین کسـی آزار برسانیم؟" عبـدالله خاقان وزیر متوکل با اینکه خیلی متکبر و بی اعتنا بود ولی هر وقت امام را می دیـد از جایش برمی خاست و اگر سواره بود پیاده می شـد وی درباه ی امام گفت: "حسن عسـکری (ع) مردی بود که شـبها به دعا و مناجات مشـغول بود و روزها روزه داری می کرد آن چنان مهربان بود که هیـچ کس را از دعا فراموش نمی کرد هرگـاه بینـوا و گرفتـاری جلـوی او را می گرفـت هرچـه داشـت به او می داد. " روزی خلیفه او را به مردی ناپـاک به نـام "نحریر" سپرد تا بر او سـخت بگیرد و آزارش دهـد وقتی به دسـتور خلیفه او را به پیش درنـدگان افکندند تا او را پاره کنند و بخورنـد همه آنها به دور حضـرت جمع شدنـد و خود را به او می مالیدنـد وقتی خلیفه این صـحنه را دیـد او را آزاد کرد و در احترامش کوشـید. در سامرا صومعه ای بود که رئیس آن از بزرگان مسـیحی به شـمار می رفت و مورد احترام آنان بود. روزی به خدمت امام آمد و مسـلمان شد وقتی از او پرسـیدند چرا مسـلمان شدی؟ گفت: "من در این مرد نشانه هایی دیده ام که تنها در مسیح بوده است".

نمونه ای از معجزات امام حسن عسکری

از ابوهاشم روایت شـده که گفت: من به حضور مبارک امام حسن عسـکری (ع) شـرفیاب شـدم و دیـدم آن حضـرت مشـغول نوشـتن نامه ای هسـتند. وقت نماز شد. آن حضرت کاغذ را بر زمین گذاشتند و مشغول خواندن نماز شدند در آن هنگام دیدم که

قلم بر روی کاغذ می گردد و می نویسد تا آنکه به آخر کاغذ رسید من چون این صحنه را دیدم به سجده افتادم زمانی که آن حضرت از نماز فارغ شد قلم را به دست خود گرفت و اذن داد تا مردم برای ملاقات آن حضرت وارد شوند.

روش تربیتی امام حسن عسکری

ابوالحسن یکی از فرزندزادگان امام صادق (ع) در قم شخص بدکاری بود روزی برای کاری به منزل احمد بن اسحاق اشعری وکیل و نماینده امام حسن عسکری رفت و اجازه ورود خواست ولی نماینده امام آن مرد را به خاطر کار بدش نپذیرفت و اجازه ورود به خانه اش را نداد. فرزندزاده امام به منزل بازگشت و به خاطر این بی احترامی که به او شده بود خیلی افسرده و ناراحت به نظر می رسید. همان سال احمد بن اسحاق اشعری به مکه رفت و در بازگشت به مدینه به خانه امام حسن عسکری (ع) رفت حضرت او را نپذیرفت و راهش نداد. پس از گریه و زاری به خدمت امام رسید و از علت و سبب این کار پرسید؟ حضرت فرمود همان رفتاری را با تو کردم که با پسر عموی ما کردی. سپس امام فرمود با اینکه تو از یاوران و شیعیان ما هستی ولی این کار اشتباهی بود که انجام دادی. عرض کردم: ای فرزند رسول خدا! من این کار را به خاطر آن کردم که او مردی گناهکار بود و به این وسیله خواستم او را ادب کنم و از کار زشتی که انجام می دهد او را باز دارم. امام فرمود: این کار درستی نبود که انجام دادی در اسلام با افراد گمراه چنین کاری نمی کنند

بلکه او را هدایت و راهنمایی می کنند. احمد به قم بازگشت و همه بزرگان به دیدنش آمدند در این میان ابوالحسن هم که از فرزندزادگان امام صادق (ع) بود در بین ایشان بود، احمد تا چشمش به او خورد از جایش بلند شد و به او احترام کرد و او را در جای خود نشانید. ابوالحسن از کار او تعجب کرد و از او پرسید این کار با کار گذشته ات خیلی فرق دارد مرا از جریان آگاه کن. احمد تمام ماجرایی را که برایش پیش آمده بود شرح داد او آن چنان شرمنده شد که وقتی از مجلس برخاست و به خانه آمد تصمیم گرفت کار بدش را ترک گوید و با تقوی شود از آن پس از زاهدان و مردان پاک گردید.

سخنان حکمت آمیز امام حسن عسکری

۱- عابدترین مردم کسی است که فرایض را به پا دارد. زاهدترین مردم کسی است که حرام را ترک کند و از همه مردم کوشش و مشقتش بیشتر، کسی است که گناهان را ترک می کند. ۲- کسی که پنهانی برادر خود را موعظه کند همانا او را آراسته و کسی که او را آشکارا موعظه کند همانا او را خوار کرده است. ۳- ظاهر کردن خوشحالی نزد شخص غمگین از ادب به دور است. ۴- دل احمق در دهانش است و دهان مرد حکیم در دلش است. ۵- خشم، کلید شر است. ۶- تواضع نعمتی است که کسی به آن حسودی نمی ورزد.

شهادت امام حسن عسکری

یکی از عوامل وحشت خلفای عباسی این بود که آنها می دانستند مهدی موعود (عجل الله تعالی فرجه الشریف) که در هم کوبنده ی حکومت های ستمگر است از نسل امام حسن عسکری علیه السلام می باشد به همین دلیل همواره شدیدا از طریق مأموران و جاسوسان خود زندگی امام را زیر نظر داشتند و امام حسن عسکری (ع) چهار سال عمر شریف خود را معاصر "معتمد" خلیفه عباسی بود. در زمان این خلیفه، سختگیری و فشار و آزار نسبت به شیعیان به اوج خود رسید. مأموران حکومت به شدت به دنبال یافتن نشانه هایی از فرزند گرانقدر امام حسن عسکری بودند. معتمد خلیفه عباسی، عبیدالله خاقان را با عده ای برای کنترل و تفتیش به خانه ی امام فرستاد و پس از شهادت امام حسن عسکری (ع) تفتیش و بازجویی ادامه یافت. آنان به دنبال این بودند که اگر فرزندی برای امام حسن عسکری (ع) تولد یافته، او را از میان بردارند. در حالی که نمی دانستند خداوند نورش را

کامل می گرداند. امام حسن عسکری علیه السلام در سن بیست و هشت سالگی و در سال دویست و شصت هجری از سوی حکومت ظالم مسموم گردید و به شهادت رسید و در شهر سامرا به خاک سپرده شد. پس از ایشان امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) منجی عالم بشریت برقرار کننده ی نظام عدل جهانی، در هم کوبنده ی طاغوت ها، عهده دار امر مقدس امامت شدند.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه ای
قائمیه
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹